

Utvalg:	Forskningsutvalget	Dato: 08.11.2023
FU-sak: 42/23		Arkivsaknr.:

ERC – støttetilbudet ved UiB

Innledning

UiB har store ambisjoner for den internasjonale forskningsaktiviteten, og fram mot 2030 er det et mål at UiB skal oppnå flere tildelinger fra Det Europeiske Forskningsrådet (ERC). ERC har vært et gjennomgående tema i flere møter i Forskningsutvalget de siste årene, og UiB har sett en gledelig økning i både søknadsaktivitet og antall tildelinger. UiB har fått på plass både en mentorordning for nye søkere, og utarbeidet fakultetsvise ambisjonsmål fram til utgangen av det nåværende rammeprogrammet (2027).

Det siste året har vi sett en nedgang i søknadstallene mot Starting Grant. Det er for tidlig å slå fast om dette er en negativ trend som det er verdt å knytte bekymring til, eller om dette er en kortvarig nedgang som naturlig vil ta seg opp mot de nye søknadsfristene fra 2024 og fremover. Det er viktig å ha et kontinuerlig blikk knyttet til mobilisering, søknadsomfang og søknadsstøtte på ERC, og Forskningsutvalget er det sentrale organet for å diskutere hvordan UiB bør innrette seg strategisk for å øke søknadstall, og samtidig sikre søknader med høy kvalitet slik at sjansene for å få tilsagn øker.

FIA vil følge denne utviklingen tett, og kommunisere aktiviteten i Forskningsutvalget fremover. Til våren 2024 vil vi forberede en sak med fakultetenes oppdaterte ambisjonsmål for 2024-2027, og der FU drøfter aktivitet og innretning i lys av ambisjonene. Vi vil også komme tilbake med en separat sak om ERC Advanced Grant som er rettet mot eksellente forskere med mer enn 12 års erfaring etter PhD. Vi ser at søknadstallene er lave på dette virkemiddelet, samtidig som ERC har endret vurderingskriterier slik at det vitenskapelige konseptet vektlegges tyngre enn prosjektledernes CV/track record. Vi håper at denne endringen kan være fordelaktig for UiB-søkere, og at flere forskere ved UiB orienterer seg mot dette virkemiddelet.

ERC består av flere virkemidler, og i denne saken vil vi omtale og invitere FU til en drøfting knyttet til to av virkemidlene; ERC Proof of Concept (PoC) og ERC Starting Grants. Saken legger først opp til en kort orientering om hvordan FIA, sammen med fakultetene, arbeider for å gjøre PoC mer kjent blant ERC-kandidatene. Deretter presenteres det et utkast til et utvidet tilbud til Starting Grant-søkere som er ment å skulle bidra til å tilby strukturert støtte og veiledning til førstegangssøkere på et tidlig tidspunkt og gjennom hele konseptutviklingsfasen, ved å involvere ulike ERC-eksperter ved UiB. Kollegaveiledning vil være et sentralt element i programmet.

ERC Proof of Concept (PoC)

I fellesseminaret mellom Forskningsutvalget og Innovasjonsutvalget i juni 2023, ble utvalgene presentert for to innlegg fra ERC-prosjektledere som har fått et PoC, og der det ble gitt eksempler på hvordan man kan utforske det samfunnsmessige eller kommersielle potensialet i ERC-prosjekter. Målet med PoC er å gi økonomisk støtte i den tidlige fasen fra banebrytende grunnforskning i ERC-prosjekter til innovasjon.

Sammen med fakultetene har nå FIA startet et enklere informasjons- og mobiliseringsarbeid for å øke bevisstheten om PoC på fakultetene, og komme tidlig ut med informasjon om mulighetene allerede i søknadsfasen til de som søker et ERC grant. Alle ERC-prosjektledere som har et løpende prosjekt, eller som har et prosjekt som har blitt avsluttet etter 1. januar 2023, er kvalifisert til å søke et Proof of Concept til de nærmeste søknadsfristene. FIA er i gang med å kontakte aktuelle kandidater, og vil tilby full støtte til de som ønsker å gå videre med en søknad. Dette er et løpende arbeid som vil fortsette fram mot nye søknadsfrister, og der kvalifiserte ERC-prosjektledere vil kontaktes etter hvert. For tiden følger FIA, i samråd med fakultetene, opp et par kandidater som planlegger søknader i 2024. FU bes om å komme med innspill på om denne typen oppfølging bør intensiveres eller innrettes på andre måter, eller fortsette i de samme sporene som er skissert over.

ERC Development Programme for Starting Grant-søkere

Søkere til ERC ved UiB mottar i dag en støttepakke som strekker seg over 4-8 måneder før de sender inn en søknad. Dette inkluderer mulighetene til å jobbe med en ERC-mentor, - en ordning som FU har gitt sin støtte til, og der det allokeres øremerkede midler som søkerne kan bruke til å engasjere en faglig mentor. Denne ordningen har blitt evaluert underveis, og tilbakemeldingene har vist at mentorordningen har stor verdi for idé- og prosjektutvikling. Ordningen med faglige mentorer vil fortsette i 2024. Videre tilbys det et to-dagers digitalt kurs i søknadsskriving i regi av Forskningsrådet. Utover dette blir den enkelte søker fulgt opp med individuell søknadsstøtte fra FIA og fakultetene.

I lys av fakultetenes ambisjonsmål for ERC som sikter mot å øke antallet ERC-Starting Grant-søknader frem mot 2027, har FIA vurdert hvordan det aktuelle støttetilbudet kan videreutvikles slik at det tas høyde for flere søkere i fremtiden. Forslaget er å etablere et *ERC Development Programme* som i første omgang skal testes som en pilot for Starting Grant-søkere¹. Dette programmet skal støtte førstegangssøkere gjennom de tre fasene *konseptutvikling*, *prosjektutvikling* og *søknadsskriving*, og starter ca. 10-12 måneder før søknadsfrist. I tillegg til å støtte søkere over en lengre periode, foreslås det å utvide programmet med å tilby to sentrale, nye elementer som for tiden ikke er dekket av den eksisterende støtten som tilbys i dag.

- Opplæring som benytter seg av UiBs interne ERC-ekspertise ved å systematisk involvere faglig ansatte fra UiB som enten har sittet i et ERC-panel,² har vurdert ERC-søknader som fagekspert i trinn to vurderingsprosessen, eller som selv har eller har hatt et ERC-prosjekt. Denne gruppen har en uvurderlig innsidekunnskap som vil være svært verdifull å dra nytte av i *ERC Development Program*.
- Muligheten for førstegangssøkere til ERC å utvikle sin søknad innenfor et kull av forskere i samme situasjon hvor strukturert kollegaveiledning (*peer mentoring*) vil ha en sentral rolle³

Kort om opplegget:

Programmet starter 10-12 måneder før ERC Starting Grant-fristen. I løpet av den åtte måneders lange programperioden vil deltakerne delta på 4 seminarer:

¹ På sikt kan det vurderes om elementer av programmet også skal tilbys søkere til «Unge forskertalenter» fra Forskningsrådet.

² ERC er organisert i tre forskingsområder (Physical Sciences and Engineering, Life Sciences, Social Sciences and Humanities) og for tiden 28 paneler. ERC panelmedlemmer er ansvarlig for vurderingen av ERC-søknader. De vurderer søknaden i trinn én, identifiserer fagekspert som kan evaluere søknaden i trinn to, og gjennomfører intervjuet med søkeren når søkeren har kommet videre til intervju-runden.

³ Disse elementene er allerede utviklet og testet ved flere europeiske universitet. Eksempler er «ERC Pipeline» ved Charles University i Praha, «Peer mentoring» for unge forskere ved Salzburg University og «ERC mock panel reviews» ved Utrecht University.interviews

1. Planlegging av ERC-søknaden og forberedelse til den.
2. ERC 'proposal intelligence'.
3. Utvikling av prosjektidéen og konseptet for ERC-søknaden.
4. ERC-søknadsskriving.

De tre første seminarer vil bli ledet av forskere ved SVT, som allerede er knyttet til ERC-teamet ved FIA. Det siste seminaret vil bli gjennomført av en trener fra et eksternt konsultantselskap med spisskompetanse på ERC, i samarbeid med UiBs BOA-team. Forskere fra ulike vitenskapelige miljøer vil bli invitert til å bidra med deres ekspertise. Som en del av det tredje seminaret vil deltakerne få muligheten til å presentere sin forskning for et tverrfaglig panel av UiBs forskere som har fungert som ERC-panelmedlem, faglig ekspert for ERC eller som selv har fått en ERC stipend. UiB har positiv erfaring med å bruke disse som evaluator i mock-intervjuer som arrangeres for ERC-søkere som har kommet videre til trinn to i søknadsprosessen. Tidlig i programmet vil deltakerne få muligheten til å jobbe med en kollega fra kullet (peer mentor) som skal gi kollegaveiledning. Peer-mentorene vil få opplæring i å støtte hverandre gjennom å gi konstruktiv tilbakemelding på kollegaens vitenskapelige idéer og søknadskast. I løpet av utviklingsprogrammet vil hver deltaker i tillegg få tildelt støtte fra en rådgiver ved FIA som kan støtte søkeren i arbeidet frem mot innleveringen, i samarbeid med det lokale støtteteamet.

Forskningsutvalget inviteres med dette til å diskutere opplegget for Proof of Concept og Development Programme for ERC-søkere, slik det er redegjort for i saken.

Saken legges fram for forskningsutvalget til drøfting.

31.10.2023/ Birgit Falch/Jutta Schloon/Catherine Elizabeth Randers

Vedlegg: ERC Development Programme for Starting Grant Applicants